

Визначення кількісних характеристик критеріїв оцінки якості стандартів фізичної підготовки військовослужбовців

Палевич С. В.¹, Маракушин А.І.²

¹Харківський Національний університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків, Україна

²Харківський Національний економічний університет ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

Анотація. Розглянуто питання обґрунтування актуальності стандартизації методики проведення військових випробувань стандартів фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України.

Ключові слова: військовий стандарт, фізична підготовка, випробування, військовослужбовці.

Вступ. В умовах ведення гібридної війни на сході країни актуалізується проблема розроблення ефективних механізмів реалізації бойового досвіду при підготовки фахівців через впровадження нових стандартів у підготовку й урахування нових форм та способів застосування військ [1].

Актуальність дослідження посилюється необхідністю виконання вимог Закону України від 5.06.2014 р. № 1315-VII «Про стандартизацію» і положень Указу Президента України від 24.09.2015 р. № 555/2015 «Про нову редакцію Воєнної доктрини України» [2].

Мета дослідження – обґрунтування актуальності стандартизації методики розробки, організації та проведення військових (дослідних) випробувань, визначення кількісних характеристик критеріїв оцінки якості стандартів фізичної підготовки військовослужбовців Збройних Сил України.

Матеріал і методи дослідження. Методи дослідження. Проведено аналіз актуальності питання стандартизації методики розробки, організації та проведення військових (дослідних) випробувань, визначення кількісних характеристик критеріїв оцінки якості стандартів фізичної підготовки військовослужбовців, застосованих у розвине-

них країнах та в Україні.

Результати дослідження та їх обговорення. Для впевненого та якісного державного управління має бути стандартизація документів щодо організації та керівництва фізичної підготовки (ФП) у ЗС України. Стандартизація – діяльність, що полягає в установленні положень для загального та неодноразового використання стосовно наявних чи потенційних завдань і спрямована на досягнення оптимального ступеня впорядкованості в певній сфері [3].

У період з 30-х по 40-х роках були перші спроби налагодити систему стандартизації в сфері фізичної підготовки ЗС Радянського Союзу де було враховано досвід бойових дій у локальних конфліктах. На цей час видалось досить велика кількість настанов, введених у дію з метою забезпечення фізичної готовності особового складу для успішного виконання бойових завдань та дій.

Водночас, каталізатором процесу стандартизації ФП є також потреба у досягненні центром оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України (група стандартів фізичної підготовки) критеріїв відповідності стандартам ФП збройних сил країн-членів НАТО [4].

У ЗС держав НАТО стандартизація процесу організації фізичної підготовки викладено у польових статутах та програмах.

Необхідно зазначити, що розробка загальної методики організації та проведення військових випробувань, визначення кількісних характеристик критеріїв оцінки якості стандартів ФП сприятиме вирішенню проблеми можливості їх використання для визначення критеріїв оцінювання запланованих програмних результатів навчання спеціальної фізичної підготовки військовослужбовців та підрозділів видів, родів військ та військових спеціальностей Збройних Сил України. Серед аргументів на користь вибору саме теми дослідження – можливість удосконалення нормативних документів та практики ФП на їх основі. В результаті проведеного дослідження встановлено, що для вирішення наявної проблеми вже накопичено достатню кількість даних, а саме підручники та посібники [5, 6].

До зміста стандарту входить: передмова, вступ, сфера застосування, нормативні посилення, визначення, скорочення та умовні позначення, загальні положення

Порядок визначення обсягу військовослужбовців, що підлягає випробуванням з урахуванням необхідних умов для одержання обґрунтованих висновків надано у розділі організація та проведення військових випробувань; перераховано основні заходи щодо організації випробувань. Вказано, що є підставою для проведення військових випробувань, на підставі чого складається План проведення дослідних випробувань.

Для організації та проведення випробувань у визначеній військовій частині призначається комісія згідно наказу командира військової частини.

Дослідження стандартів оцінки спеціальної фізичної підготовки, як правило проводиться у порівнянні з вправами, які використовуються для перевірки найбільш важливих за проявами сторін моторики навчально-бойової діяльності військовослужбовців, професійно-важливих та спеціальних якостей, що відображаються в спеціальних завданнях фізичної підготовки.

Членами комісії, які приймають участь у випробуваннях, проводиться оцінка результатів випробувань нових стандартів у порівнянні з традиційними за наступними показниками:

- оцінюється кількісна характеристика об'єктивності за результатами анкетування військовослужбовців, що прийняли участь у випробуваннях;
- розраховується індекс складності – I_c тестових завдань;
- розраховується індекс диференціюючої здатності – I_d тестових завдань;
- розраховується середня арифметична величина – X ;
- розраховується основні статистичні параметри міри дисперсії розподілу тестових балів – стандартного або середньоквадратичного відхилення – σ ;
- розраховується кількісна характеристика надійності (коефіцієнт кореляції – R) між результатами тестування після першого іспиту і після його повторення на тому ж самому контингенті курсантів;
- розраховується кількісна характеристика валідності (коефіцієнт валідності – V) стандарту фізичної підготовки.

При проведенні випробувань стандартів, що пропонуються для зміни існуючих, валідність стандарту визначати за критерієм, в якості якого вибирають:

- показники виконання норм бойової підготовки (там, де вони є), або показники динаміки непрямих показників працездатності;
- факторну інформативність тестів.

За результатами випробувань комісія складає звіт. Підсумковий звіт направляється в орган військового управління.

Висновок. Актуальність створення стандарту при проведенні військових випробувань контрольних вправ з фізичної підготовки для військовослужбовців та підрозділів Збройних Сил України доведена потребою у досягненні критеріїв відповідності стандартам ФП збройних сил країн-членів НАТО. Відсутність нормативної бази, що стосується вимог до розробки стандартів фізичної підготовки, ускладнює організацію та виконання НДР з розробки нових стандартів фізичної підготовки для Збройних Сил України і може привести до невідповідності кількісних характеристик критеріїв оцінки якості стандартів, що розробляються, вимогам до фізичної готовності

військовослужбовців.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у розробки/адаптації настанови з фізичної підготовки щодо принципів та вимог до створення нормативних документів з бойової підготовки.

Список використаної літератури.

1. <http://www.president.gov.ua/documents/2402016-20137>
2. Про стандартизацію. Закон України від 5.06.2014 р. № 1315-VII. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>.
3. Камінський В.Ю., Коротков Б.В. Напрямки та принципи вирішення проблем стандартизації у сфері оборони. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2002. № 3. С. 23-27.
4. Концепція підготовки Збройних Сил України, затверджена наказом Міністра оборони України від 22.02.2016 № 95.
5. Годик М.А. *Спортивная метрология*. Москва: Физкультура и спорт. 1998. С. 17-36.
6. Сергієнко Л. П. *Спортивна метрологія: теорія и практичні аспекти*. К.: КНТ, 2010. 773 с.